
Advies

Verzamelbesluit faunabeheer

Advies over het voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de regelgeving over soorten, soortenschade, wapens, visserij en jacht, tot opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 1985 houdende reglementering van de handelingen die het grondwater kunnen verontreinigen en tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuureservaten

---

Datum van goedkeuring   23/11/2023

Volgnummer   2023 | 045

Coördinator + e-mailadres   Kathleen Quick, kathleen.quick@minaraad.be

---

Co-auteur + e-mailadres   Griet Blomme, griet.blomme@minaraad.be
Wim Van Gils, wim.van.gils@minaraad.be

Inhoudstafel

Inhoudstafel	2
Krachtlijnen	3
Procesbeschrijving.....	5
Advies Verzamelbesluit faunabeheer	6
1.1 Inzake de wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu	6
1.2 Inzake de wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 oktober 2002 tot bepaling van de wapens die tot de reglementaire uitrusting behoren van sommige ambtenaren van het Agentschap voor Natuur en Bos en tot vaststelling van de bijzondere bepalingen betreffende het voorhanden hebben, het bewaren en dragen van wapens.....	7
1.3 Inzake de wijzigingen aan het Soortenbesluit.....	7
1.4 Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 februari 2013 tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij.....	12
1.5 Inzake de wijzigingen aan het Jachtadministratiebesluit.....	13
1.6 Inzake de wijzigingen aan het Jachtvoorwaardenbesluit.....	18
1.7 Inzake de wijzigingen van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuurreservaten van 14 juli 2017	19
1.8 Extra gevraagde wijziging van het jachtadministratiebesluit.....	19
1.9 Extra gevraagde wijziging van het jachtopeningsbesluit	19
1.10 Een aantal meer technische detailopmerkingen.....	22
BIBLIOGRAFIE	23

Krachtlijnen

Wat betreft de captatieverboden heeft de Raad in het verleden al gewezen op de aparte procedures voor drinkwater, onbevaarbare en bevaarbare waterlopen, de wenselijkheid en werkbaarheid daarvan in vraag gesteld en gewezen op de noodzaak van “eenheid van commando” in crisissituaties. De Raad staat achter verhoogde aandacht voor de bescherming van natuur in tijden van aanhoudende droogte, maar vraagt in de eerste plaats om duidelijkheid over de criteria die gebruikt zullen worden om de impact op de natuur in te schatten. Indien andere knelpunten aan de basis van dit voorstel liggen, vraagt de Raad om na te gaan of die niet op een manier kunnen worden opgelost. Afsluitend beveelt de Raad aan om te voorzien in één geïntegreerde procedure en één adviesinstantie, met een brede scope en een robuuste rechtsbasis. Op deze manier kan aan alle betrokken actoren rechtszekerheid geboden worden en kan alle nodige kennis bijeengebracht.

Inzake het gebruik van hulpmiddelen op wapens, door sommige ambtenaren van het ANB, vraagt de Minaraad om op te nemen dat dit enkel van toepassing kan zijn in het kader van de uitvoering van het varkenspestbestrijdingsplan, zoals verwoord in het verslag aan de Vlaamse Regering.

Wat het Soortenbesluit betreft vraagt de Minaraad om de voorgestelde wijzigingen aan de beheerregelingen en de bestrijding van uitheemse watervogels niet door te voeren, het gebruik van vangkooien voor bruine en zwarte rat in de nabijheid van voedersilo's toe te voegen en de delen B en D van bijlage 4 van het besluit op elkaar af te stemmen. De Raad was verdeeld over de wijzigingen inzake de invoering van dode specimens, de toevoeging van goudjakhals en de wijzigingen aan de opvangcentra voor vogels en wilde dieren.

Gelet op de preciaire situatie van de aal vraagt de Raad bijkomende beschermingsbepalingen in de visserijwetgeving.

Inzake het Jachtadministratiebesluit vraagt de Raad om de tienjarige geldigheid van het getuigschrift voor het slagen in het Frans jachtexamen te behouden. De Raad wijst op het recht van verenigen en vraagt daarom om de wijziging van artikel 55, inzake het opleggen van grenzen aan wildbeheereenheden, niet door te voeren. Bijkomend vraagt de Raad om wolf als te kennen soort toe te voegen aan bijlage 1 van het jachtadministratiebesluit. De Raad is verdeeld over het schrappen van de uitzondering inzake het afleveren van een jachtverlof aan de leden van het koningshuis en diplomaten, over de aanpak van overtredingen en gedeeltelijk verdeeld over de voorgestelde wijzigingen aan de jachtplannen.

Wat het Jachtvoorwaardenbesluit betreft, vraagt de Raad om de schriftelijke goedkeuring voor het organiseren van een gezamenlijk overleg te schrappen. Er is verdeeldheid over extra mogelijkheden voor jagers als anticipatie op mogelijke wijzigingen aan de federale wapenwetgeving.

Wat betreft de bekendmaking van natuurbeheerplannen vraagt de Raad naar een vlotte procedure.

Bijkomend vraagt de Raad om de subsidies ad nominatum aan HVV te indexeren. Afsluitend wensen enkele Raadspartners nog standpunten in te nemen die kaderen in het jachtopeningsbesluit, met name het al dan niet doorvoeren van het (tijdelijk) sluiten van de jacht op de patrijs.

Voka en UNIZO onthouden zich bij het volledige advies, met uitzondering van het deel over de captatieverboden.

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	27 oktober 2023
Naam adviesvrager + functie	Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Rechtsgrond van de adviesvraag	D.A.B.M. , artikel 11.2.1, § 1, 6°
Adviestermijn	30 dagen
Samenwerking	n.v.t.
Overlegcommissie	Permanente Werkcommissie Jachtbeleid, Permanente werkcommissie Natuurbeleid en Werkcommissie Biodiversiteit en Ecosystemen
Betrokken experts	n.v.t.
Vergaderingen: soort + datum	PWC Jachtbeleid 7 november, PWC Natuurbeleid en Werkcommissie Biodiversiteit en Ecosystemen 14 november

---

De Mineraad ontving de adviesvraag over het voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de regelgeving over soorten, soortenschade, wapens, visserij en jacht, tot opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 1985 houdende reglementering van de handelingen die het grondwater kunnen verontreinigen en tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuurrezervaten op vrijdag 27 oktober.

Dit adviesvraagdossier bestaat uit:

- Beslissingsfiche van de Vlaamse Regering;
- Ternota aan de Vlaamse Regering;
- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- Verslag aan de Vlaamse Regering;
- Bijlage XXVIII. Lijst van de milieu-inbreuken, ter uitvoering van artikel 16.1.2, 1°, f), en 16.4.27, derde lid, van het decreet;
- Bijlage XXXI. Lijst van de milieu-inbreuken, ter uitvoering van artikel 16.1.2, 1°, f), en 16.4.27, derde lid, van het decreet;
- Bijlage XXXIV. Lijst van de milieu-inbreuken, ter uitvoering van artikel 16.1.2, 1°, f), en 16.4.27, derde lid, van het decreet;
- Bijlage 3 lijst van de wateren als vermeld in artikel 12, §2 EN §4;
- Nota van de Inspectie van Financiën.

Advies Verzamelbesluit faunabeheer

Voka en UNIZO onderschrijven enkel het deel 1.1. van dit advies, met name over de wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. Ze onthouden zich bij de rest van dit advies.

1.1 Inzake de wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

- [1] **De regeling voor het reactief waterbeleid is versnipperd.** Het voorontwerp introduceert twee instrumenten, waardoor captatieverboden voor oppervlaktewater kunnen ingesteld worden om schade ten gevolge van aanhoudende droogte te voorkomen aan beschermde vegetaties en diersoorten¹. Het toepassingsgebied wordt beperkt tot de ruimtelijk kwetsbare gebieden, en voorafgaand is een advies van INBO en CIW vereist.

De Vlaamse regelgeving kent reeds captatieverboden en gebruiksbeperkingen. In het uitvoeringsbesluit onbevaarbare waterlopen is bepaald dat de gouverneur, na advies van de CIW, het onttrekken van water kan verbieden of beperken om de doelstellingen van het integraal waterbeleid te halen. Daarnaast is, voor de bevaarbare waterlopen, in het Scheepvaartdecreet een regeling opgenomen waarbij de waterwegbeheerder kan ingrijpen. In de drinkwaterregelgeving kan een tijdelijke beperking op het gebruik van drinkwater opgelegd worden. De beslissingsbevoegdheid ligt, afhankelijk van het niveau in scope, bij de minister, de gouverneur of de burgemeester, mits advies van de bevoegde entiteit leefmilieu, de exploitant van openbare watervoorziening en desgevallend de bevoegde entiteit leefmilieu.

Daarnaast is het reactief afwegingskader voor prioritair watergebruik ontwikkeld. Dit kader is een beslissingsondersteunend instrument dat beslissingsnemers (gouverneurs, minister) en de adviserende instanties (CIW, Provinciale Droogteoverlegstructuren, ...) van beschikbare objectieve informatie voorziet én de effectiviteit en kost van maatregelen schetst. Zowel de economische, ecologische als sociale impact worden in beschouwing genomen.

- [2] **Zorg voor een robuust, en geïntegreerd kader voor het reactief waterbeleid.** In het verleden heeft de Raad gewezen op die aparte procedures voor drinkwater, onbevaarbare en bevaarbare waterlopen, de wenselijkheid en werkbaarheid daarvan in vraag gesteld en gewezen op de noodzaak om de coördinatie en de “eenheid van commando” in crisissituaties te bewaren². In de feiten gebeurt de coördinatie binnen de CIW, en is er een uitgebreid reactief afwegingskader ontwikkeld om de besluitvorming te ondersteunen. In het voorliggend dossier wordt niet verduidelijkt welke knelpunten deze regeling beoogt op te lossen.

---

¹ art. 2 en art. 13 van het voorontwerp

² briefadvies 19|007 over het drinkwaterbesluit; Briefadvies 2021| 004 over het scheepvaartdecreet

De Raad ondersteunt een verhoogde aandacht voor de bescherming van natuur in tijden van aanhoudende droogte. Ze steunen dan ook de verdere ontwikkeling en verfijning van de criteria die gebruikt worden om de impact op natuur in te schatten, maar ze menen dat er duidelijkheid moet komen over deze criteria en dat ze in het bestaande afwegingskader dienen te worden geïntegreerd.

Indien er andere problemen aan de basis zouden liggen van het voorstel, zoals bij voorbeeld problemen inzake handhaving, vraagt de Minaraad om eerst te bekijken of deze knelpunten kunnen opgelost worden door aanpassingen aan de bestaande regels. De Raad vraagt om te verzekeren dat de regeling afgestemd is met, en complementair aan, de bestaande regelgeving, omdat de uitwerking van het reactieve beleid verder versnipperd dreigt te geraken. De Raad stelt voor te voorzien in één geïntegreerde procedure en één adviesinstantie, met een brede scope en een robuuste rechtsbasis. Op deze manier kan aan alle betrokken actoren rechtszekerheid geboden worden en kan alle nodige kennis bijeengebracht en afgewogen worden.

In beide artikelen is bovendien sprake van onttrekkingen van 'drinkwater voor menselijke consumptie'. De Minaraad adviseert om de terminologie uit het Waterwetboek aan te houden, namelijk 'water bestemd voor menselijke consumptie'.

1.2 Inzake de wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 oktober 2002 tot bepaling van de wapens die tot de reglementaire uitrusting behoren van sommige ambtenaren van het Agentschap voor Natuur en Bos en tot vaststelling van de bijzondere bepalingen betreffende het voorhanden hebben, het bewaren en het dragen van wapens

- [3] **Het gebruik van hulpmiddelen op wapens voor ambtenaren.** Artikel 3, van het wijzigingsbesluit wijzigt artikel 2, §1, tweede lid van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 oktober 2002 tot bepaling van de wapens die tot de reglementaire uitrusting behoren van sommige ambtenaren van het Agentschap voor Natuur en Bos en tot vaststelling van de bijzondere bepalingen betreffende het voorhanden hebben, het bewaren en het dragen van wapens. De Minaraad stelt vast dat deze wijziging kadert in de bestrijding van Afrikaanse varkenspest³ De Raad vraagt om ook in het besluit op te nemen dat deze wijziging enkel van toepassing is in het kader van de uitvoering van het varkenspestbestrijdingsplan.

1.3 Inzake de wijzigingen aan het Soortenbesluit

- [4] **Inzake de wijzigingen aan bijlage 1, van het Soortenbesluit wat betreft de invoering van dode specimens.** Artikel 11, wijzigt artikel 13, van het Soortenbesluit. Deze wijziging wordt doorgevoerd omdat, ingevolge de uittreding van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie (Brexit), het vervoer en de handel van in het Verenigd Koninkrijk gekweekte specimens van de betrokken soorten niet meer mogelijk is, terwijl het vervoer en de handel vanuit de overblijvende landen van de Europese Unie wel mogelijk blijft Voor

---

³ Verslag aan de Vlaamse Regering VR 2023 2010 DOC.1342/3TER, p. 2 en 3.

invoer van dode specimens van de desbetreffende soorten uit het Verenigd Koninkrijk, met name Barbarijse patrijs, rode patrijs en moerassneeuwhoen, is sinds de Brexit telkens een afwijking op het Soortenbesluit nodig. Met deze wijziging wordt het opnieuw mogelijk om zonder bijkomende afwijkingsvergunning de drie soorten opnieuw in te voeren vanuit het Verenigd Koninkrijk.

Standpunt Hubertusvereniging Vlaanderen

De vrijstelling onder 2° vloeit voort uit artikel 6.2 van de Vogelrichtlijn : « Voor de in bijlage III/A vermelde soorten zijn de in lid 1 bedoelde activiteiten [i.e. verkoop, vervoer voor verkoop, het in bezit hebben voor verkoop, het te koop aanbieden] niet verboden indien de vogels op geoorloofde wijze zijn gedood of gevangen of op een andere geoorloofde manier zijn verkregen ». De bedoeling van dit artikel is om de handel en het vervoer van een beperkt aantal populaire jachtvogels toe te laten, weliswaar ingegeven vanuit een economisch oogpunt omdat het aantal soorten waarnaar de categorie 5 verwijst niet alle soorten van Bijlage III/A opneemt van de Vogelrichtlijn.

De Bijlage III/A van de Vogelrichtlijn bevat zeven vogelsoorten. Vier hiervan - met name Wilde eend, Patrijs, Fazant en Houtduif - vallen, voor wat handel en vervoer betreft, effectief onder de Vlaamse regelgeving inzake jacht, vermits er een jachtopeningstijd voor is bepaald. Dit heeft als gevolg dat, conform artikel 3, § 2 van dit besluit, het besluit niet op deze soorten van toepassing is voor wat vervoer en handel betreft. De overige drie soorten vallen echter niet onder het jachtwild, zoals weergegeven in artikel 3 van het Jachtdecreet van 24 juli 1991. Geen van deze drie soorten uit Bijlage III/1 van de Vogelrichtlijn - Barbarijse Patrijs, Moerassneeuwhoen (alle ondersoorten) en Rode Patrijs - is immers inheems in het Vlaamse Gewest. Dat betekent dat de verplichting uit de Vogelrichtlijn om vervoer van en handel in deze soorten moet geregeld worden via het soortenbesluit. Bij de drie soorten in kwestie wordt categorie 5 van Bijlage 1 aangekruist.

HVV vraagt om ook de Bijlage III/B soorten op te nemen in categorie 5, zodat legaal geschoten wild uit het buitenland op ons grondgebied kan worden meegebracht, mits een duidelijke bewijsvoering die bij de invoerder rust. De minister kan hiervoor voorwaarden bepalen.

Standpunt Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu

Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu gaan akkoord met de huidige formulering van deze wijziging: drie soorten (Barbarijse patrijs, rode patrijs en moerassneeuwhoen) uit bijlage 1 met categorie 5 aangekruist, worden toegevoegd. Deze drie soorten komen niet in het wild in Vlaanderen voor waardoor er dus geen kans is op illegale bejaging. De opname van alle binnen Europa bejaagbare soorten (waarbij categorie 4 is aangekruist) in de bijlage 1 van het Soortenbesluit is niet aangewezen. Gezien de in praktijk moeilijke controleer- en handhaafbaarheid, waarbij dan aangetoond zou moeten worden dat de ingevoerde soort op legale wijze in het buitenland werd bejaagd, leidt dit mogelijk tot het illegaal bejagen van soorten die in Vlaanderen voorkomen en volgens de wet niet bejaagbaar zijn (vb houtsnip).

Het zou naïef zijn om te denken dat Natuurinspectie een adequate handhaving zou kunnen uitvoeren van een nieuw te implementeren systeem, bijvoorbeeld met labels. Fraude met labels vindt bijvoorbeeld al plaats bij grofwildlabels. In de motivering van art 79 in dit Verzamelbesluit staat te lezen dat: “In de praktijk stelt Natuurinspectie vast dat af en toe grofwildlabels niet volledig aangetrokken worden, daarna doorgeknipt worden en opnieuw gebruikt worden. Deze praktijk is onwettig. Om dit beter handhaafbaar te maken, wordt een verduidelijking toegevoegd dat labels op een wijze moeten aangebracht worden dat hergebruik niet mogelijk is, en dat beschadigde labels als ongeldig worden aanzien. Labels die niet volledig zijn aangetrokken voldoen niet aan deze voorwaarde, en zijn bij gevolg onwettig.”

Voor ingevoerde uitheemse soorten zoals Barbarijse patrijs, rode patrijs, moerassneeuwhoen is de handhaving duidelijk omdat ze niet in Vlaanderen van nature voorkomen. Er kan dus geen twijfel ontstaan of deze soorten illegaal in Vlaanderen zijn bejaagd.

- [5] **Behoud de huidige modaliteiten inzake beheerregelingen.** Het wijzigingsbesluit stelt voor om te voorzien dat in een beheerregeling aanvullende beperkingen op de in bijlage 3/1 voorzien uitvoering van bestrijding kunnen worden opgelegd. Deze bepaling kan potentieel beperkingen opleggen ten aanzien van bijlage 3/1. De Europese Verordening 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten wenst net dat invasieve uitheemse soorten zo snel en op de goedkoopst mogelijke wijze uit onze natuur verwijderd worden.

In het briefadvies over de beheerregeling voor muskusrat⁴ wezen Minaraad en SALV op onduidelijkheden inzake het instrument van beheerregelingen voor invasieve uitheemse soorten en de mogelijkheden inzake bestrijding, geboden door bijlage 3/1, van het Soortenbesluit. De Raad meent dat bijkomende beperkingen ten aanzien van personen die de bestrijding mogen uitvoeren, alsook ten aanzien van de middelen die mogen gebruikt worden, contraproductief kunnen werken en de mogelijke verspreiding van die zorgwekkende soorten verder in de hand werken.

Om die reden vraagt de Raad om bovenstaande bepaling te schrappen en te verduidelijken dat de beheerregeling geen extra beperkingen kan inhouden ten aanzien van de bepalingen uit bijlage 3/1.

- [6] **Inzake de toevoeging van goudjakhals aan bijlage 1, van het Soortenbesluit.** Artikel 27, van het wijzigingsbesluit voegt onder andere Goudjakhals toe aan bijlage 1, categorie 2. Deze soort kent momenteel een uitbreiding in Europa en werd in enkele buurlanden reeds waargenomen. Het is dus op korte termijn een potentiële toekomstige soort in Vlaanderen.

Standpunt Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu

---

⁴ MINARAAD EN SALV (2020), Briefadvies inzake het Ministerieel besluit over een beheerregeling voor muskusrat.

Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu gaan akkoord met de huidige formulering om goudjakhals toe te voegen aan bijlage 1, categorie 2 van het Soortenbesluit van 2009. Vanuit het Europese recht⁵ is een toevoeging van een nieuwe soort als jachtwild zonder goede staat van instandhouding in zijn natuurlijke verspreidingsgebied op lokaal niveau en op het niveau van het grondgebied van die lidstaat (in dit geval België) of, in voorkomend geval, op het niveau van de beoogde biogeografische regio (in dit geval Atlantische regio) in dit geval onmogelijk en onwettig. We verwijzen hiervoor naar een toelichting van 4 oktober 2022 van Prof. dr. Hendrik Schoukens (Milieurecht UGent) tijdens het webinar “Vogelbescherming Vlaanderen: binnenkort een goudjakhals in Vlaanderen?”.⁶

Bijkomend vormt de goudjakhals slechts een klein risico voor stand van jachtwildsoorten, juridisch beschermde fauna of vee en kan potentiële overlast naar vee preventief worden verholpen zoals nu ook het geval is met vos en wolf. Vanuit tal van Europese habitat- en dieetstudies komt naar voren dat goudjakhals door wolf actief wordt verjaagd en meer waterrijke gebieden verkiest, daar waar vos en wolf minder graag durven komen. Net zoals vos en wolf heeft goudjakhals, doorheen alle seizoenen, een grote voorkeur voor kleine knaagdieren (met name tal van muisachtigen, 52% van het jaarlijkse dieet), gedomesticeerde dieren (met name tal van karkassen zoals dat de gangbare praktijk is in Oost-Europa waar goudjakhals al veelvuldig voorkomt, 19% van het jaarlijkse dieet), wilde hoefdieren (ree, everzwijn, enz., 11% van het jaarlijkse dieet), planten (10% van het jaarlijkse dieet), vogels (4% van het jaarlijkse dieet) en rest (4% van het jaarlijkse dieet). We verwijzen hiervoor naar een toelichting van 4 oktober 2022 van Glenn Lelieveld (Zoogdiervereniging Nederland) tijdens het webinar “Vogelbescherming Vlaanderen: binnenkort een goudjakhals in Vlaanderen?”.⁷

Standpunt Hubertusvereniging

De goudjakhals staat vermeld op Bijlage V van de Richtlijn van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, beter bekend als de Habitatrichtlijn van de Europese Unie. Deze richtlijn beperkt de vrijheid van lidstaten om het beleid ten aanzien van deze soorten te bepalen. Alhoewel het om een flexibeler regime gaat dan bijvoorbeeld het regime van Bijlage IV waar de wolf in is opgenomen, brengt het onverminderd verplichtingen met zich mee. De Bijlage V-status bepaalt in ieder geval dat lidstaten ervoor moeten zorgen dat soorten in een gunstige staat van instandhouding gehouden worden, wanneer deze aan de natuur onttrokken (door bijvoorbeeld jacht) of geëxploiteerd worden. Jacht op een bijlage V soort is dus mogelijk. Wenselijk volgens HVV. De goudjakhals en de vos hebben een grote mate van overlap in hun dieet. Met andere woorden, de predatiedruk op jachtwildsoorten en beschermde fauna zal logischerwijze vergroten bij de vestiging van deze soort. Vandaag is de soort nog

---

⁵ Een Fins arrest in 2007 over wolvenjacht in Finland, te raadplegen via de volgende link: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=218935&pageIndex=0&doclang=NL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=5680934>).

⁶ ... te raadplegen via de volgende link, vanaf minuut 34:40: https://www.youtube.com/watch?v=ff7h53_GfXE.

⁷ ... te raadplegen via de volgende link, vanaf minuut 13:57: https://www.youtube.com/watch?v=ff7h53_GfXE.

niet opgenomen in onze Vlaamse regelgeving. Dat kan ze in principe pas vanaf de soort regelmatig op ons grondgebied wordt waargenomen. Dat is vandaag niet het geval! Temeer de soort van oudsher nooit voorkwam in ons land, in onze buurlanden en het grootste gedeelte van het Europees grondgebied én omdat de Europese Unie natuurlijke exploitatie van de soort toestaat, lijkt het nuttig de soort op te nemen in artikel 3 van het jachtdecreet dat de jachtwildsoorten opsomt, in plaats van de soort toe te voegen aan bijlage 1 van het Soortenbesluit. Op die wijze kan de Vlaamse regering een jachtopeningstijd koppelen aan de soort vanaf deze een gunstige staat van instandhouding heeft bereikt.

- [7] **Voorzie ook een toelating voor het gebruik van vallen specifiek voor bruine en zwarte rat.** Artikel 28, van het wijzigingsbesluit wijzigt bijlage 2 van het Soortenbesluit. De Raad gaat akkoord met de voorgestelde wijzigingen, maar vraagt een extra toevoeging wat de mogelijke vangmiddelen betreft. Het gaat hierbij om zeer specifieke vallen die gebruikt worden in de nabijheid van voedersilo's en dit met het oog op bestrijding van bruine en zwarte rat en om het gebruik van gif zoveel mogelijk te vermijden. De Raad vraagt daarom om aan bijlage 2, van het Soortenbesluit een punt D toe te voegen, met name: *"Het gebruik van volgende vangmiddelen is toegestaan in de nabijheid van voedersilo's: De kast- en kooivallen voor de vangst van bruine en zwarte rat met maximale afmeting van 60cm x 20cm x20cm. Deze toestellen moeten niet voorzien zijn van een vrije opening in het maaiveld van 6,5 cm. De vallen worden dagelijks gecontroleerd. Alle andere gevangen dieren dan de soorten waarvoor het gebruik van de vallen is toegestaan worden dadelijk ter plekke in vrijheid gesteld."*
- [8] **Zorg voor duidelijkheid inzake handhaafbaarheid in relatie tot het eigendomsrecht.** Met het oog op handhaafbaarheid voert artikel 30, van het wijzigingsvoorstel volgende bepaling in wat betreft randvoorwaarden over het gebruik van vangtuigen: *"De bestrijding met vangtuigen vindt plaats op locaties of in gebieden die voor de ambtenaren, bevoegd voor het toezicht op dit besluit, betreedbaar zijn zonder dat er een toestemming tot huiszoeking of een huiszoekingsbevel nodig is, en die bovendien op redelijke wijze toegankelijk zijn"*. De Raad neemt akte van de verantwoording met betrekking tot handhaafbaarheid, zoals vermeld in de nota aan de Vlaamse Regering, maar pleit voor een interpretatie van deze bepaling zodat deze geen inbreuk op het eigendomsrecht als gevolg heeft.
- [9] **Behoud de huidige bepaling inzake het controleren van vangkooien in bijlage 3, punt 3.3, zesde lid, 3°.** Deze wijziging voegt een vast tijdstip in waarvoor een vangkooi dient gecontroleerd te zijn, i.e. uiterlijk een uur na officiële zonsondergang. Deze wijziging zorgt evenwel voor rechtsonzekerheid bij de gebruiker van dergelijke kooien. De huidige regelgeving bepaalt enkel dat deze dagelijks dienen te worden gecontroleerd. Door de toevoeging van het vaste tijdstip bestaat evenwel de kans dat, wanneer deze controle in de zomer evenwel zeer vroeg zou worden uitgevoerd, er na deze controle nog dieren gevangen worden. Bij controle door de natuurinspectie later dan een uur na zonsondergang en wanneer er dieren aanwezig zijn, zou er verkeerdelijk kunnen worden

geconcludeerd dat er geen dagelijkse controle gebeurde. De Minaraad vraagt daarom om deze wijziging niet door te voeren.

- [10] **Beperk de mogelijkheden voor bestrijding van uitheemse watervogels niet.** Artikel 30, van het wijzigingsbesluit stemt het tijdstip van bestrijding van uitheemse watervogels af op het tijdstip inzake het bejagen van waterwild. Deze wijziging moet zorgen voor een verbetering in handhaving, maar bemoeilijkt de bestrijding van uitheemse watervogels. De Raad meent dat wetgeving niet moet worden afgestemd op het misbruik van enkelingen en vraagt om deze wijziging niet door te voeren.
- [11] **Stem deel B en deel D van bijlage 4 op elkaar af.** Artikel 31, wijzigt enkele bepalingen over het vrijlaten van dieren door een VOC werden opgevangen. Onder deel D, 3° wordt bepaald dat deze vrijlating enkel *kan mits voorafgaande toestemming van de eigenaar en, in voorkomend geval, de gebruiker, op wiens terrein de dieren worden vrijgelaten*. Een dergelijke bepaling ontbreekt in deel B, i.e. wanneer gekwetste of hulpbehoevende dieren door een medewerker van het VOC zelf werden gevangen. De Raad vraagt om de voorafgaande toestemming om op te nemen in deel B.
- [12] **Inzake de wijzigingen aan de (werking van de) Opvangcentra voor vogels en wilde dieren (VOC's).** De Minaraad ondersteunt dat werk wordt gemaakt van de verdere professionalisering van de werking van Opvangcentra voor vogels en wilde dieren en is van mening dat dit ook gewenst is. Enkele van de met dit wijzigingsbesluit voorgestelde wijzigingen zijn evenwel tamelijk ingrijpend en structureel.

Standpunt Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu

Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu menen dat dergelijke structurele wijzigingen in eerste instantie een bredere toekomstvisie over de taakstelling, organisatie en werking van de VOC's vereisen. .Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu vragen daarom om de voorgestelde wijzigingen aan de werking van de VOC's in deze fase niet door te voeren, maar om eerst deze toekomstvisie op te stellen.

Standpunt Hubertusvereniging

HVV kan zich scharen achter de stelling dat er een doorgedreven professionalisering moet komen. De professionalisering moet er nu dringend komen. Nog langer uitstellen is geen optie.

1.4 Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 februari 2013 tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij

- [13] **Pas ook de visserijwetgeving aan met het oog op een betere bescherming voor de Aal.** De Raad verwijst in eerste orde naar het [advies van ICES](#) dat onlangs werd gepubliceerd. In tweede orde naar het feit dat de Aal een bio-accumulator is, wat maakt dat de veiligheidsnormen voor toxische stoffen aanwezig in de Aal zeer vaak overschreden worden. De Minaraad vraagt daarom bijkomende beschermingsbepalingen voor de Aal in de visserijwetgeving, alsook om een meeneemverbod/terugzetplicht.

1.5 Inzake de wijzigingen aan het Jachtadministratiebesluit

- [14] **Inzake vrijstellingen voor het koningshuis en diplomaten.** Artikel 48, van het wijzigingsbesluit stelt dat er geen juridische basis is in het diplomatiek recht die vrijstellingen voor diplomaten (en bij uitbreiding de koninklijke familie) betreffende het jachtverlof afdwingt. Het verlenen van dergelijke uitzonderingen is de bevoegdheid van de gewesten. Met de voorgestelde wijziging worden dergelijke vrijstellingen in het Vlaams gewest geschrapt.

Standpunt Hubertusvereniging

Hubertusvereniging vraagt om deze wijziging niet door te voeren, maar om een regeling in te voeren, analoog aan deze in het Waals gewest, met name om in het artikel te voorzien dat de minister een jachtverlof kan afleveren aan leden van de koninklijke familie en aan diplomatieke en consulaire functionarissen met een buitenlandse nationaliteit erkend door een minister, lid van de federale regering of van een gemeenschaps- of gewestregering, die in zijn bevoegdheden externe betrekkingen hebben, op voorwaarde dat de geïnteresseerden beschikken over een verzekeringscertificaat dat de wettelijke aansprakelijkheid in verband met de jacht voor het betreffende jachtseizoen dekt.

Standpunt Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu

Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu gaan akkoord met de voorgestelde wijzigingen. Iedereen moet voldoen aan dezelfde regelgeving. Gezien het veiligheidsaspect is het niet meer dan logisch dat dit ook van toepassing moet zijn op vlak van jachtwetgeving.

- [15] **Behoud de tienjarige geldigheid van het getuigschrift voor het slagen in het Frans jachtexamen.** Met artikel 49, van het wijzigingsbesluit wordt het Frans examen niet langer aanvaard als bewijs. De vermelde einddatum maakt het mogelijk dat personen die nog in de situatie verkeren van voor de beslissing nog een jachtverlof kunnen bekomen. Door het toevoegen van de passage *'en voor zover de titularis op 30 juni van het jachtseizoen dat voorafgaat aan het jachtseizoen waarvoor het jachtverlof wordt aangevraagd beschikte over een geldig Vlaams jachtverlof'* wordt het principe van de oude regeling evenwel uitgehoud. Jagers die in deze situatie verkeren zullen immer verplicht zijn om jaarlijks een verlof aan te vragen. Doen ze dit niet dan verliezen ze hun opgebouwde rechten. Bovendien zorgt deze zinsnede er ook voor dat de geldigheid van de attesten tot het slagen in het jachtexamen voor het Franse niet langer tien jaar zal zijn.

De Raad kan akkoord gaan met de implementatie van een einddatum voor de geldigheid van het Frans examen, maar niet met de toevoeging van de hierboven aangehaalde passage. De Raad wijst ook op een mogelijk juridisch hiaat indien dit besluit pas na 1 januari 2024 zou worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. De Raad stelt voor om te verwijzen naar de datum van inwerkingtreding.

- [16] **Wijzigingen in de aanpak van overtredingen.** Artikelen 50, en 51, van het wijzigingsbesluit wijzigen de aanpak van overtredingen en voert een systeem in drie trappen in, behalve voor het uitzetten van wilde zwijnen.

Standpunt Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu

De aanpak voor recidivisten moet een pak strenger zijn. Het voorstel om nu via een 3 traptsgewijze werkwijze naar een uiteindelijke permanente weigering te gaan van jacht is te laks. Vanuit rechtszaken die Vogelbescherming Vlaanderen volgt als burgerlijke partij komt naar voren dat recidivisten in zulke zaken betrokken zijn. Dat impliceert dat momenteel de handhaving te licht is want ze blijven klaarblijkelijk toch nog verder gaan met hun illegale activiteiten. Daarom: een tweetrapsstelsel: 1e keer betrapt = 1 jaar schorsing (1 jachtseizoen dus), 2e keer betrapt = definitieve schorsing. Aansluitend blijft het art 23, 3° ook nog werkzaam. Daar spreken we niet over.

Als dit artikel toch ter sprake komt kan er geen sprake zijn van versoepeling, wel van verstrenging. Art 23, 3° kan dan worden uitgebreid met toevoeging van 'waterwild', 'overig wild' en 'grof wild'. Dat zou meteen ervoor kunnen zorgen dat bij geloste wilde eenden er niet meer mag gejaagd worden op waterwild. Enkel met verstrenging krijgen we de hardnekkige praktijk van het lossen van jachtwild uit de jagerij

Standpunt Hubertusvereniging en Boerenbond

HVV stelt voor om de voorgestelde wijziging in artikelen 13 en 14 van het jachtadministratiebesluit, bij effectieve veroordelingen, in het drietrapsbestraffingsstelsel door te voeren.

HVV verwijst bijkomend naar artikel 23, 3°, van het jachtvoorwaardenbesluit dat bepaalt dat het agentschap kan beslissen om de jacht op een kleinwildsoort te sluiten in het volledige werkingsgebied van een bepaalde wildbeheereenheid als wordt vastgesteld dat in het afgelopen jaar kleinwildsoorten werden uitgezet in de desbetreffende WBE of in het jachtterrein van de betrokken onafhankelijke jachtrechthouder. HVV stelt voor om deze bepaling te schrappen en een meer algemene en generieke bepaling op te nemen in een artikel 8bis, van het jachtvoorwaardenbesluit, als alternatief voor voorvernoemd artikel 23, 3°. Hierin moet bijkomend worden opgenomen dat niet enkel het uitzetten van kleinwildsoorten aanleiding kan geven tot een jachtverbod, maar bij uitbreiding ook het uitzetten van (invasieve) uitheemse soorten, waterwild, grofwild en overig wild.

1) Indien wordt vastgesteld dat dit gebeurde op last van of door de (mede)jachtrechthouder

2) Weliswaar enkel op het jachtrevier van de overtreder en niet meer op WBE-niveau.

De huidige toepassing van artikel 23, 3°, roept bovendien vragen op. Om een jachtverbod te legitimeren, haalt men het tegengaan van faunavervalsing en verspreiding van dierenziekten aan. Een jachtverbod instellen in een volledige WBE leidt er evenwel toe dat de uitgezette dieren kunnen overleven, wat net faunavervalsing en verspreiding van dierenziekten in de hand kan werken. Bovendien kan een jachtverbod op WBE-niveau leiden tot bijkomende landbouwschade.

Afsluitend stelt de HVV dat het uitzetten van soorten ontraden kan worden door naast het opleggen van een jachtverbod op het jachtrevier van de overtreder ook alle kosten met

betrekking tot het onderzoeken van de overtreding en het afvangen van de uitgezette dieren zouden kunnen verhaald worden op de overtreder.

- [17] **Behoud het recht van vrijheid van verenigen.** Artikel 55 wijzigt artikel 23, 6°, van het jachtadministratiebesluit. De Raad stelt dat wildbeheereenheden rechtspersoonlijkheid hebben onder de vorm van een VZW. Zij zijn dus een vereniging. In een wildbeheereenheid worden de jachtrevieren van de leden verzameld binnen het werkingsgebied. Door het opleggen van grenzen van wildbeheereenheden wordt voorbij gegaan aan het recht van ‘vrijheid van verenigen’. De Raad kan hiermee niet akkoord gaan.
- [18] **Wijzig enkele zaken inzake de jachtplannen.** Artikel 30, van het wijzigingsbesluit wijzigt artikel 56, van het jachtadministratiebesluit inzake de jachtplannen. De Raad formuleert hierbij onderstaande opmerkingen:
- Verander “kan” in “moet” in artikel 30, van het jachtadministratiebesluit: *Voor jachtrechthouders die lid zijn van een erkende WBE, ~~kan~~ moet het jachtplan opgemaakt of gewijzigd worden door de WBE na uitdrukkelijke toestemming van de jachtrechthouder.*
- [19] **Verduidelijk enkele bepalingen inzake de indiening van jachtplannen.** Artikel 57 wijzigt de bestaande regeling voor indiening en goedkeuring van een volledig nieuw jachtplan. De Raad formuleert hierbij onderstaande opmerkingen:
- Met het oog op duidelijkheid in het besluit dat het over nieuwe jachtplannen gaat (zoals blijkt uit de memorie van toelichting) stelt de Raad voor om het artikel aan te vangen met *“deze bepaling is van toepassing op nieuwe ...”*;
  - Schrap het woord “erkende” in de eerste zin: *“Het tweede lid is niet van toepassing als een voorstel van jachtplan bij de arrondissementscommissaris wordt ingediend door een ~~erkende~~ WBE die ontstaat door het samengaan van verschillende onafhankelijke jachtrechthouders of erkende WBE’s of een combinatie ervan, die elk beschikken over een goedgekeurd jachtplan bij het ontstaan van de nieuwe WBE, op voorwaarde dat het voorgestelde nieuwe jachtplan geen wijzigingen van de jachterreinen bevat ten opzichte van de goedgekeurde jachtplannen in kwestie.”*;
  - Voorzie in het tweede lid een uitzondering voor een WBE, maar ook voor een onafhankelijk jachtrevier dat ontstaat door de samenvoeging van twee afzonderlijke goedgekeurde revieren. Hetzij een revier dat reeds gekend is als onafhankelijk jager, hetzij een revier dat momenteel deel uitmaakt van een WBE;
  - Neem een verwijzing op naar vaste datum, dit refereert aan geregistreerde bewijzen;
  - Met betrekking tot de opsommingen in artikelen 31, en 31/1:
    - Artikel 31, §2, zesde lid, 3°, b, en artikel 31/1, §2, derde lid, c, (er is sprake van twee schriftelijke bewijzen van jachtrecht zonder datering): De Raad meent dat deze situatie zich in feite niet zou mogen voordoen omdat bij het indienen van een voorstel van jachtplan schriftelijk bewijs van jachtrecht moet worden

voorgelegd dat aan de voorwaarden opgenomen in het MB van 12 juli 2016⁸, moet voldoen.

- Artikel 31, § 2, zesde lid, 3°, c en artikel 31/1, §2, derde lid, d, (er bestaat om een andere reden geen duidelijkheid over wie het jachtrecht op het perceel in kwestie heeft): De Raad meent dat dit hieraan een te brede invulling kan worden gegeven en vraagt om dit punt te schrappen.
- *Inzake het al dan niet onontvankelijk verklaren van een jachtplan:*

Standpunt Hubertusvereniging

Vervang “Als voor een van de percelen in het voorstel van jachtplan een dergelijk schriftelijk bewijs van jachtrecht niet kan worden voorgelegd, wordt het voorstel door de arrondissementscommissaris onontvankelijk verklaard. “ door “Is er toch een perceel in het voorstel van jachtplan waarvoor een dergelijk schriftelijk bewijs van jachtrecht niet kan worden voorgelegd, dan wordt dit perceel niet meegenomen in de beoordeling van het voorstel van jachtplan door de arrondissementscommissaris”;

Standpunt Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu

Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu gaan akkoord met de tekst uit het wijzigingsvoorstel.

- *Wat betreft het al dan niet werken met schriftelijke bewijzen van jachtrecht:*

Standpunt Natuurpunt en BBL.

Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu verwachten dat het jachtrecht ten allen tijde moet kunnen worden aangetoond met schriftelijk bewijs. Het is een goede en rechtvaardige werkwijze waarbij in- en uitkleuringen gedurende het ganse jaar kunnen, mits schriftelijke toestemming van de eigenaar.

Maar wat met de huidige, historisch gegroeide hoeveelheid van percelen die ongewijzigd van het oude naar het nieuwe jachtplan stilzwijgend worden overgenomen? Het is noodzakelijk om ook voor die percelen een kennisgeving te doen waarbij eenmalig voor alle percelen een schriftelijke toestemming wordt bekomen om het perceel in te kleuren als jachtgebied.

Een voorstel kan zijn om via een trapsgewijze opbouw tot 100% schriftelijke bewijzen voor elk opgenomen perceel binnen Vlaamse jachtplannen te bekomen: bijvoorbeeld 80% van de schriftelijke bewijzen verzameld tegen 1/1/2025, 90% tegen 1/1/2026 en 100% tegen 1/1/2027.

Standpunt HVV en Boerenbond

---

⁸ Ministerieel besluit van 12 juli 2016 houdende de gegevens die minimaal moeten worden opgenomen in een schriftelijk bewijs van het jachtrecht op een perceel

Volgens ons burgerlijk recht is er een contract zodra de partijen overeenstemming hebben bereikt, ook als dat in geen enkele vorm wordt vastgelegd, zelfs niet schriftelijk. Strikt juridisch ontstaat een overeenkomst wanneer een partij een aanbod doet aan een andere partij die het aanbod aanvaardt. Een mondelinge overeenkomst is dus een geldige overeenkomst waarbij het aanbod aanvaard wordt.

Bovendien zou een schriftelijke bewijsvoering voor ieder perceel een onoverkomelijke werklast betekenen voor de goedkeuring van de jachtplannen.

[20] **Schrap de voorwaarde van ondertekend akkoord van de eigenaar voor de verwijdering van een perceel uit een goedgekeurd jachtplan door de houder van het jachtplan.** Artikel 58, van het wijzigingsbesluit bepaalt:” *De voorgaande leden zijn niet van toepassing als het verzoek tot aanpassing van het jachtplan betrekking heeft op de verwijdering van een perceel uit een goedgekeurd jachtplan door de houder van het jachtplan. In dat geval voegt de houder van dat jachtplan bij zijn verzoek een gedateerd en ondertekend akkoord van de eigenaar om het perceel uit het jachtterrein te verwijderen. Het akkoord vermeldt het kadastrale perceelnummer van het perceel in kwestie of ten minste een onbetwistbaar plaatsaanduiding van het perceel in kwestie.* De Raad is van mening dat als een jager niet meer wenst te jagen op een bepaald perceel dat een eigen beslissing is en de eigenaar van het perceel daar niets mee te maken heeft. Indien er nog een contract loopt en de eigenaar dat wenst aan te vechten dan moet dit voor een rechtbank worden gebracht.

[21] **Inzake artikel 16, van het Jachtadministratiebesluit.** Dit artikel voorziet in een beroepsprocedure in het geval van een weigering tot het verlenen van een jachtverlof of een jachtvergunning, evenals tegen een intrekking van een jachtverlof of een jachtvergunning. De Raad stelt zich vragen of de huidige beroepsprocedure in overeenstemming is met de devolutieve werking van een administratief beroep.

Standpunt Hubertusvereniging

Hubertusvereniging stelt daarom voor om rechtstreeks advies te vragen bij de procureur des Konings, alsook een moraliteitsadvies in te winnen bij de lokale politie waar de insteller van het beroep woonachtig is. Daarnaast stelt Hubertusvereniging om bindende beroepstermijnen te voorzien in deze bepaling waarbinnen het Agentschap een beslissing moet nemen. Bij ontstentenis van een beslissing binnen die termijn moet het beroep geacht worden ingewilligd te zijn. Hubertusvereniging beveelt eveneens aan om in artikel 7, van het Jachtadministratiebesluit ook termijnen op te nemen waarbinnen een arrondissementscommissaris een jachtverlof moet afleveren. Bij ontstentenis van een beslissing is de aanvraag geacht goedgekeurd te zijn.

Standpunt Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu

Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu stellen voor om rechtstreeks advies te vragen bij de procureur des Konings, alsook een moraliteitsadvies in te winnen bij de lokale politie waar de insteller van het beroep woonachtig is. Daarnaast stellen Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu voor om bindende beroepstermijnen te voorzien in deze bepaling waarbinnen

het Agentschap een beslissing moet nemen. Bij ontstentenis van een beslissing binnen die termijn moet het beroep geacht worden geweigerd te zijn. Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu bevelen eveneens aan om in artikel 7, van het Jachtadministratiebesluit ook termijnen op te nemen waarbinnen een arrondissementscommissaris een jachtverlof moet afleveren. Bij ontstentenis van een beslissing is de aanvraag geacht geweigerd te zijn

[22] **Voorzie in een indexatie van de ad nominatum subsidie voor Hubertusvereniging Vlaanderen.** De Vlaamse Regering verhoogde de belasting op jachtverloven en jachtvergunningen via het Programmadecreet dat de begroting 2023 begeleidt. De nieuwe belasting op de afgifte van jachtverloven en jachtvergunningen bedraagt met ingang van 1/01/2023:

- voor het jachtverlof dat elke dag van het jachtseizoen geldig is – 175 €;
- voor het jachtverlof dat elke zondag van het jachtseizoen geldig is – 120 €;
- voor de jachtvergunning die vijf vooraf bepaalde dagen in het jachtseizoen geldig is – 45 €.

Verder wordt elk jaar – telkens op 31 juli – de belasting nog verder opgetrokken op basis van de gezondheidsindex. HVV ontvangt een ad nominatum subsidie van 300.000 euro op basis van Artikel 59/2, §2 van het Jachtadministratiebesluit van 25 april 2014. Die bepaling werd goedgekeurd op 2 maart 2019. Het lijkt de Minaraad billijk, gezien de stijging van de loonkosten, om eenzelfde beweging door te voeren in art. 59/2, §2 waarbij de ad nominatum subsidie wordt aangepast aan de indexatie t.o.v. 2 maart 2019 en waarbij een jaarlijks indexatiemechanisme wordt voorzien.

1.6 Inzake de wijzigingen aan het Jachtvoorwaardenbesluit

[23] **Artikel 71, van het wijzigingsbesluit voorziet in extra mogelijkheden voor de bijzondere jacht en bestrijding van wilde zwijnen.** Deze bepaling anticipeert op mogelijke wijzigingen aan de federale wapenwetgeving.

Standpunt Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu

Het toelaten van gebruik van nachtviziers en geluidsdempers bij het uitoefenen van bijzondere jacht en bestrijding van wilde zwijnen maakt de weg vrij voor illegale praktijken. De wetgeving is op dit moment duidelijk, wat handhaving eenduidig mogelijk maakt. Behoud van een totaalverbod is bijgevolg aangewezen.

Boerenbond en Hubertusvereniging

Gezien de steeds toenemende schade aan landbouwgewassen vinden Boerenbond en Hubertusvereniging het uitermate positief dat deze wijziging voorzien wordt. We zijn in die zin vragende partij voor een snelle wijziging aan de federale wapenwetgeving opdat dit op korte termijn in de praktijk kan toegepast worden.

[24] **Schrap de schriftelijke goedkeuring voor het organiseren van een gezamenlijk overleg.** Artikel 77 wijzigt enkele bepalingen inzake de organisatie van het lokaal overleg voor beheer van everzwijnen. Wanneer verschillende erkende wildbeheereenheden

gezamenlijk een overleg willen organiseren dienen zij hiertoe jaarlijks schriftelijke goedkeuring aan het hoofd van het agentschap te vragen. De Raad meent dat dit zorgt voor extra administratie en meent dat dit mogelijk ook ontradend kan werken. De Raad vraagt daarom om deze jaarlijkse schriftelijke goedkeuring te schrappen.

1.7 Inzake de wijzigingen van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuurreservaten van 14 juli 2017

- [25] **Zorg voor een vlotte procedure.** Artikel 80, 2°, wijzigt artikel 6, §2, van het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuurreservaten en bepaalt dat de aankondiging van de consultatie over het ontwerp van natuurbeheerplan bekend moet worden gemaakt op alle drie de wijzen, zoals vermeld. De Raad kan akkoord gaan met de voorgestelde wijziging.

De Raad stelt vast dat de aankondiging hiermee ook verplicht via gemeentelijke informatiekanalen dient te gebeuren, maar dat indieners van een natuurbeheerplan dit niet zelf in handen hebben. De Raad drukt hiermee de bezorgdheid uit over een vlot verloop van de procedure indien de aankondiging door een gemeente niet tijdig zou gebeuren en vraagt daarom dat de Vlaamse overheid samen met lokale besturen een methodiek opzet zodat het proces van deze aankondigingen op informatiekanalen van lokale besturen vlot verloopt.

1.8 Extra gevraagde wijziging van het jachtadministratiebesluit

- [26] **Voeg wolf toe als te kennen soort in bijlage 1 van het jachtadministratiebesluit.** De wolf is intussen 5 jaar aanwezig in Vlaanderen. Het is dus bijzonder nuttig om te weten wat verwacht kan worden van deze aanwezigheid inzake invloed op jachtwild (welke evoluties te verwachten in populatiegrootte; welke veranderingen te verwachten qua gedrag, cf. *landscape of fear*,...). Daarnaast is algemene kennis over deze soort essentieel: levenswijze, territorialiteit, gevolgen voor aantal te verwachten wolven, manier van jagen, hoe vestigen wolven zich ergens, beschermingsstatus en uitzonderingen, protocol probleemsituaties met wolven. De Minaraad vraagt daarom om wolf toe te voegen als te kennen soort in bijlage 1 van het jachtadministratiebesluit. De Raad vraagt eveneens in het algemeen meer aandacht zijn voor de ecologie van roofdieren.

1.9 Extra gevraagde wijziging van het jachtopeningsbesluit

- [27] **Inzake de jacht op patrijs.** Reeds in 2013 adviseerde de Minaraad ten gronde over de situatie van de patrijs en dit in het kader van het ontwerp van jachtopeningsbesluit voor de periode 2013-2018⁹. De Raad stelt vast dat men dit advies grotendeels volgde, maar dat de patrijs op de meest recente rode lijst uit 2016 nog steeds als kwetsbaar vermeld wordt.

---

⁹ MINARAAD (2013), Advies van 16 mei 2013 over het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2018.

Naar aanleiding van discussies inzake openen of sluiten van de jacht in het kader van de destijds vijfjaarlijkse herziening van het jachtopeningsbesluit startte de Minaraad met een traject inzake het bepalen van beheerdoelen voor jachtwildsoorten. Dit leidde tot een publicatie van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek en een advies van de Minaraad in 2017. In het Vlaams Parlement werd dit advies aangehaald en werd door de toenmalige minister geantwoord dat een aanpak voor het doorlopen van een dergelijk participatief proces zou worden uitgewerkt. De Raad heeft tot op heden geen informatie over het verdere verloop van dit proces.

Standpunt HVV

Tijdens de hoorzitting in het Vlaams Parlement in 2020 schatte het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) de Vlaamse patrijzenpopulatie op maximaal 5000 vogels, gebaseerd op oude aantal-schattingen uit de broedvogelatlas van 2002 en de trendbepaling van het ABV-project. Tegelijkertijd betwijfelde het INBO zijn eigen schatting omdat de aantal-schatting van de broedvogelatlas een onderschatting was, aangezien niet alle zones waren geïnventariseerd en de telmethode niet optimaal was voor patrijzen. Ook is de trendbepaling volgens het ABV-project niet afgestemd op het inventariseren van patrijzen.

Omdat er discussie was over de kwaliteit en betrouwbaarheid van de bestaande monitoringsgegevens van de Vlaamse patrijzenpopulatie, legde de minister een gestandaardiseerde telmethode voor patrijzen (telprotocol) op aan wildbeheereenheden die de patrijzenjacht willen voortzetten.

In 2021 gaf 44% of 78 WBE's van de 179 erkende WBE's aan het gestandaardiseerde telprotocol te willen gebruiken. In 2022 was dat 43% of 77 WBE's van de 181 erkende WBE's, en in 2023 gaf 33% of 59 WBE's van de 181 erkende WBE's aan het gestandaardiseerde telprotocol te willen toepassen.

In 2021 telden jagers in totaal 13.797 broedparen (27.595 vogels) volgens het telprotocol. In het voorjaar van 2022 registreerden jagers in totaal 14.258 broedparen (28.517 vogels) volgens het telprotocol. Controletellingen werden uitgevoerd door een extern bureau op deze data, waarbij werd vastgesteld dat jagers de aantallen in veel gevallen onderschatten. In 40 van de 74 wildbeheereenheden die deelnamen aan het telprotocol in 2021, constateerde de externe partij ongeveer 25% meer koppels dan door jagers gerapporteerd. In 2022 en 2023 waren er geen significante verschillen tussen tellingen van externe partij en jagers. Bij lage dichtheden werd door de externe partij een hogere dichtheid vastgesteld dan door jagers. Concluderend volgen jagers over het algemeen het telprotocol nauwgezet, wat resulteert in betrouwbare en kwaliteitsvolle telgegevens.

Opmerking: Bovendien werden niet op alle jachtterreinen patrijzen geteld, terwijl de totale oppervlakte van de open ruimte in alle jachtterreinen binnen een Wildbeheereenheid wordt gebruikt om het aantal broedparen per 100 hectare te berekenen. Hierdoor is 28.517 patrijzen een absolute ondergrens van de werkelijke broedpopulatie in Vlaanderen.

In tegenstelling tot wat wordt beweerd op basis van verouderde en onjuiste telgegevens van de Vlaamse patrijzenpopulatie, bevindt de soort zich niet in een ongunstige staat van instandhouding. Daarenboven zorgen jagers voor win-winsituaties voor het behoud van de soort in Vlaanderen. Een jachtverbod op de soort in Zwitserland, Luxemburg en Nederland heeft genoegzaam aangetoond dat de soort verder daalt omdat de return-on-investment voor jagers wegvalt. Jagers weten maar al te goed dat leefgebied herstel de basis is om te komen tot een populatieherstel van de patrijs in Vlaanderen. Dat is ook de reden waarom jagers zaadmengsels voor wildakkers aankopen via de collectieve aankoop van HVV, waarom ze extra zaden voorzien tijdens de ‘hungry gap’ in de late winter en vroege voorjaar waar trouwens niet alleen patrijzen van profiteren maar ook andere bedreigde zangvogels. Jagers participeren ook aan het Vlaams patrijzenproject en aan het Europees project PARTRIDGE. Dit laatste project toont aan hoe samenwerking tussen verschillende belanghebbenden in het landbouwgebied loont voor de patrijs en voor de biodiversiteit in haar totaliteit.

Het parlement boog zich onlangs over deze kwestie en besloot het voorstel van decreet tot schrapping van patrijs als jachtwildsoort weg te stemmen. Om alle bovenvermelde redenen vraagt HVV om de patrijs noch als jachtwildsoort te schrappen, noch om de jachtopeningstijd te wijzigen..

Standpunt Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu

In de motivering bij het verzamelbesluit faunabeheer wordt expliciet vermeld dat “Het doel is het verbeteren van de duidelijkheid en handhaafbaarheid van de wetgeving of het wegwerken van hiaten in de wetgeving.” De optimalisatie van de actuele jachtwetgeving wordt beoogd. In die zin wordt het ontbreken van een bepaling m.b.t. de sluiting van de jacht op patrijs beschouwd als een hiaat in het besluit en als verkeerdelijk niet behandeld in het dossier.

De patrijs is beschermd op zowel Europees als Vlaams niveau: volgens de EU Vogelrichtlijn bijlage II en het Soortenbesluit uit 2009, categorie 2. Patrijs is één van de 3 paraplusoorten opgenomen in het Vlaams SBP Akkervogels. ‘Paraplu soort’ omdat een daadkrachtig patrijsvriendelijk beleid ook andere soorten ten goede komt. Op de Vlaamse Rode Lijst heeft de soort de status “kwetsbaar”.

De absolute aantallen nemen de laatste 3 jaar ook af. Uit de gegevens van de “Scheppers, T., & Carmen, R. (2023). Berekening van het gemiddelde aantal koppels patrijzen per 100 ha open ruimte per wildbeheereenheid voor de periode 2020-2022. (Adviezen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek; Nr. INBO.A.4676). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek.” is te zien dat het aantal getelde patrijzen in 2020 21.265 broedparen, in 2021 19.457 broedparen en in 2022 18.220 broedparen was.

Het huidig jachtseizoen voor patrijzen loopt van 15 september tot en met 14 november en is sinds 2021 gereguleerd door een telprotocol dat bepaalt of een lokale WBE mag jagen. Dit telprotocol stelt sinds 2021 dat patrijzen niet overal meer in Vlaanderen duurzaam kunnen worden bejaagd omdat hun aantal drastisch slinkt. Het aantal WBE’s met toelating daalde de afgelopen jaren. In 2016 schoten nog 116 WBE’s op patrijzen, in 2021

nog maar 37 door invoering van het telprotocol. Het aantal afgeschoten patrijzen daalt dus jaarlijks, niet enkel door inperking van de jacht, maar ook omdat de vogel kwetsbaar is geworden en het aantal wilde individuen daalt. In 2016 werden 14.348 patrijzen geschoten tegenover 4.354 in 2021.

*Tegelijkertijd wordt patrijs veelvuldig gekweekt en illegaal uitgezet, hoewel dit wettelijk verboden is onder art. 29 van het Jachtdecreet. Genetisch onderzoek van het INBO toonde in 2021 echter aan dat patrijzen vooral in gebieden waar ze van nature al bijna verdwenen zijn (Vlaams-Brabant en Limburg), toch nog worden uitgezet (Deflem I, Mouton C, De Regge N, Van Breusegem A, Neyrinck S, Mergeay J (2021). Genetische structuur en herkomst van patrijs (*Perdix perdix*) in Vlaanderen. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2021 (57). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.)*

Gezien bovenstaande vaststellingen en uitgaande van het voorzorgsprincipe, is het dus duidelijk dat de patrijs beschermd moet worden en niet langer als bejaagbaar beschouwd kan worden. Cijfers en data tonen overduidelijk aan dat er moet ingezet worden op het herstel van leefgebied van de patrijs, dat door intensivering van de landbouw met schaalvergroting en bijhorend pesticidegebruik voor oogstmaximalisatie sterk gedegradeerd is. Herstel van duurzame populaties kan enkel succesvol zijn in een combinatie van herstel van geschikt leefgebied met een sluiting van de jacht op patrijs. De druk die jacht op een bedreigde soort als patrijs veroorzaakt, kan niet samengaan met herstelprogramma's voor de soort.

1.10 Een aantal meer technische detailopmerkingen

[28] Afsluitend wijst de Raad op een aantal technische details.

- In artikel 2, van het wijzigingsbesluit wordt verwezen naar artikel 7ter. Dit moet 7bis zijn, aangezien een artikel 7bis nog niet in dit besluit aanwezig is.
- In artikel 18: moet “Raad van Bestuur” vervangen worden door “bestuursorgaan”, conform het Wetboek Vennootschappen en Verenigingen van 23 maart 2019.
- In artikel 56: “in” veranderen in “op”.
- Doorheen het hele verzamelbesluit: Vervang de zinsnede “de website natuurenbos.vlaanderen.be van het agentschap” door “de website van het agentschap” conform andere wetgeving en om te vermijden dat de wettekst steeds moet wijzigen bij wijziging van de website.

BIBLIOGRAFIE

MINARAAD (2013), Advies van 16 mei 2013 over het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2018.

MINARAAD (2019), Advies 19|007 over het drinkwaterbesluit

MINARAAD (2021), Briefadvies 21|004 over het scheepvaartdecreet

MINARAAD EN SALV (2020), Briefadvies inzake het ministerieel besluit over een beheerregeling voor muskusrat